

سائنس

- سوال 1: سائنس ڇا ڪي چئجي ٿو؟
جواب: تجربن ۽ مشاهدن ذريعي حاصل ڪيل علم کي سائنس چئجي ٿو.
- سوال 2: سيل (Cell) يا جيوگهرڙو ڇا آهي؟
جواب: سڀني جاندارن جي بناوت جو بنيادي ايڪو سيل آهي.
- سوال 3: اينيمل ڪنگڊم ڇا ڪي چئبو آهي؟
جواب: هن ترقيءَ تي سڀني جاندار هڪ وڏي دنيا ٺاهين ٿا ان کي اينيمل ڪنگڊم چئبو آهي.
- سوال 4: ورٽيبريٽ (Vertebrate) ڇا ڪي چئجي ٿو؟
جواب: اهي جانور جن کي پٺيءَ جو ڪرنگهو ٿئي ٿو. مثال: مينهن، ٻلي، ڪتو، شينهن وغيره
- سوال 5: انورٽيبريٽ (Invertebrate) ڇا ڪي چئجي ٿو؟
جواب: اهي جانور جن کي پٺيءَ جو ڪرنگهو نه هجي. مثال: جيت، ڪيڙا وغيره.
- سوال 6: دنيا ۾ مڇين جا ڪيترا قسم آهن؟
جواب: 30 هزار کان به وڌيڪ آهن.
- سوال 7: دنيا ۾ پکين جا ڪيترا قسم آهن؟
جواب: 9 هزار کان به وڌيڪ آهن.
- سوال 8: دنيا ۾ جيتن جا ڪيترا قسم آهن؟
جواب: 8 لک کان به وڌيڪ آهن.
- سوال 9: ايمفيبين (Amphibian) ڇا ڪي چئجي ٿو؟
جواب: اهي جانور جيڪي پاڻيءَ ۽ خشڪي ٻنهي تي رهن. مثال: نانگ، ڏيڏر ۽ ڪُمي وغيره
- سوال 10: مئمل (Mammal) ڇا ڪي چئبو آهي؟
جواب: اهي جانور جيڪي ٻچا ڄڻن ۽ پنهنجن ٻچن کي کير پيارين انهن کي مئمل چئبو آهي.
- سوال 11: سرد رت وارا جانور ڪهڙا آهن؟
جواب: مڇيون، ايمفيبين ۽ ريڙهيون پائيندڙ جانور.
- سوال 12: گرم رت وارا جانور ڪهڙا آهن؟
جواب: پکي ۽ مئمل.
- سوال 13: باريڪ خوردبيني جاندار ڇا ڪي چئجي ٿو؟
جواب: اهي باريڪ جاندار جن کي اسان ڏسي نٿا سگهون. مثال: وائرس بيڪٽيريا وغيره
- سوال 14: خوردبيني جاندارن کي ڪهڙن گروپن ۾ ورهايو ويو آهي؟
جواب: وائرس، بيڪٽيريا ۽ فنجي.
- سوال 15: خوردبيني جو ڪهڙو ڪم آهي؟
جواب: خوردبيني شين کي پنهنجي اصل جسم کان تمام وڏو ڪري ڏيکاريندي آهي.
- سوال 16: بيڪٽيريا، وائرس ۽ فنجي ڪيترن سيلن وارا جاندار آهن؟
جواب: هڪ سيل وارا جاندار. (وائرس جي بناوت ايتري ته ننڍي آهي جو ان کي خليو به نٿو چئي سگهجي)
- سوال 17: بيڪٽيريا جي شڪل ڪيئن هوندي آهي؟
جواب: ڪي سڀن جهڙا، ڪي گول ۽ ڪي وري اسپرنگ جهڙا ٿين ٿا.
- سوال 18: انسانن ۽ جانورن جي آنڊي ۾ ڪهڙو بيڪٽيريا رهندو آهي؟
جواب: ايسچيريچيا ڪولي.
- سوال 19: ڏهي ٺاهڻ ۾ ڪهڙا باريڪ جاندار (مائڪروبس) مدد ڪندا آهن؟
جواب: بيڪٽيريا.
- سوال 20: زڪام ۽ فلو ڪهڙن باريڪ جاندارن جي ڪري ٿيندو آهي؟
جواب: وائرس جي ڪري.
- سوال 21: وڏي ۾ وڏو مائڪروب يعني باريڪ جاندار ڪهڙو آهي؟
جواب: فنجي.
- سوال 22: نشاستو يا بيسٽ ڇا جي مدد سان ٺهندو آهي؟
جواب: فنجي.
- سوال 23: پينسلين واري اينٽي بايوٽڪ ڇا مان تيار ڪئي ويندي آهي؟
جواب: پينسلين مان جيڪو هڪ قسم جو فنگس (فنجي) آهي.
- سوال 24: پوليو جي وئڪسين ڇا مان تيار ڪئي ويندي آهي؟
جواب: پوليوئائي هڪ وائرس مان.
- سوال 25: انفڪشن ڇا ڪي چئجي ٿو؟
جواب: اها بيماري جيڪا بدن ۾ جيوڙن جي موجودگي ڪري پيدا ٿئي ان کي انفڪشن چئبو آهي.
- سوال 26: نزلو، زڪام، بخار ۽ مٿي جو سور ڪهڙي انفڪشن جي ڪري ٿيندا آهن؟

- جواب : وائرل انفیکشن جي ڪري ٿيندا آهن.
- سوال 27: دست ڪهڙي انفیکشن جي ڪري ٿيندا آهن؟
- جواب : بيڪٽيريل انفیکشن جي ڪري ٿيندا آهن.
- سوال 28: چمڙيءَ جون ڪي بيماريون ڪهڙي انفیکشن جي ڪري ٿينديون آهن؟
- جواب: فنڊل انفیکشن جي ڪري ٿينديون آهن.
- سوال 29: بيمارين جي جيوڙن جا بدن ۾ داخل ٿيڻ جا رستا ڪهڙا آهن؟
- جواب: وات ذريعي، نڪ ذريعي ۽ چمڙيءَ ذريعي.
- سوال 30: ٻوٽن کي ڪهڙن ٻن گروپن ۾ ورهايو ويو آهي؟
- جواب : ٻن گروپن ۾. 1. گلدار ٻوٽا 2. بي گل ٻوٽا.
- سوال 31: گلدار ٻوٽن کي ڪهڙن ٻن گروپن ۾ ورهايو ويو آهي؟
- جواب : 1. هڪ ٻج پڻ وارا ٻوٽا 2. ٻه ٻج پڻ وارا ٻوٽا.
- سوال 32: هڪ ٻج پڻ وارا ٻوٽا ڪهڙا آهن؟
- جواب : مڪائي، چانور، ڪڻڪ ۽ گاه وغيره.
- سوال 33: ٻه ٻج پڻ وارا ٻوٽا ڪهڙا آهن؟
- جواب : انب، ليمون، چٽا، چنونا ۽ مٺر وغيره.
- سوال 34: بي گل ٻوٽا ڪهڙا آهن؟
- جواب : فرنس (Ferns) ۽ موسز (Mosses).
- سوال 35: جڏهن ٻج جي ڦٽڻ وقت ڪاٽليڊان زمين کان مٿي نڪري ايندا آهن ته ان کي ڇا چئبو آهي؟
- جواب : ابيجڊل جرمينيشن.
- سوال 36: جڏهن ٻج جي ڦٽڻ وقت ڪاٽليڊان زمين جي اندر ئي رهن ته ان کي ڇا چئبو آهي؟
- جواب : هئپوجل جرمينيشن.
- سوال 37: ٻج ۾ موجود ننڍڙي ٻوٽي کي ڇا چئبو آهي؟
- جواب : ايمبريو (Embryo).
- سوال 38: ڪاٽليڊان ڇا کي چئبو آهي؟
- جواب : ٻج جي ٻن ڀاڱن مان هر هڪ ڀاڱي يا اڌ کي ڪاٽليڊان يا شروعاتي ڪچو پڻ چئبو آهي.
- سوال 39: ٻج ۾ موجود ننڍڙي سوراخ کي ڇا چيو ويندو آهي؟
- جواب : مائڪرو پائيل.
- سوال 40: اينڊو اسپرم ڇا کي چئبو آهي؟
- جواب : ٻج جو اهو حصو جنهن ۾ خوراڪ گڏ ٿيل هوندي آهي.
- سوال 41: ٻج جي ڦٽڻ لاءِ گهربل حالتون ڪهڙيون هونديون آهن؟
- جواب : آڪسيجن، پاڻي، مناسب گرميءَ جو درجو ۽ روشني.
- سوال 42: آلودگي ڇا کي چئبو آهي؟
- جواب : هوا، پاڻي ۽ زمين جي خاصيتن ۾ اڻوڻندڙ تبديلي جيڪا انسان ۽ ٻين جاندارن جي صحت تي خراب اثر وجهي ان کي آلودگي چئجي ٿو.
- سوال 43: آلودگيءَ جا مکيه قسم ڪهڙا آهن؟
- جواب : آلودگيءَ جا مکيه 3 قسم آهن. 1. هوا جي آلودگي، پاڻيءَ جي آلودگي ۽ زمين جي آلودگي.
- سوال 44: هوا جي آلودگيءَ ڪري ڪهڙيون بيماريون ٿين ٿيون؟
- جواب : مٿي ۾ سور پوڻ، نڪ ۾ خارش ٿيڻ، نڙيءَ ۾ سور پوڻ، دم جي بيماري، نمونيا ۽ ڪئنسر.
- سوال 45: پاڻيءَ جي آلودگيءَ ڪري ڪهڙيون بيماريون ٿين ٿيون؟
- جواب : ڪالرا، مڊي جو بخار ۽ دست وغيره.
- سوال 46: زمين جي آلودگيءَ جا نقصانڪار اثر ڪهڙا آهن؟
- جواب: زمين جي آلودگي پيدا ڪندڙ شين جي ڳري ختم ٿيڻ تي انهن جا زير زمين پاڻيءَ پسرگردائيءَ تي تمام زهريلا اثر پون ٿا.
- سوال 47: مادو ڇا کي چئجي ٿو؟
- جواب : اها شيءِ جيڪا جاءِ والاري ۽ وزن به رکي ان کي مادو چئجي ٿو.
- سوال 48: مادي جون حالتون ڪهڙيون آهن؟
- جواب : مادي جون ٽي حالتون آهن. نهرا، پاڻياٺ ۽ گئس.
- سوال 49: مادي جي ڪهڙي حالت ۾ ماليڪيول هڪ ٻئي جي تمام ويجهو ۽ ڳٽيل هوندا آهن؟
- جواب : نهري حالت ۾.
- سوال 50: مادي جي ڪهڙي حالت ۾ ماليڪيول ڪجهه پري هوندا آهن ۽ حرڪت ڪري سگهندا آهن؟
- جواب : پاڻياٺ واري حالت ۾.
- سوال 51: مادي جي ڪهڙي حالت ۾ ماليڪيول آزاد ۽ پري پري هوندا آهن؟
- جواب : گئس واري حالت ۾.
- سوال 52: مادو ڇا جو ٺهيل هوندو آهي؟

جواب : مادو تمام باريڪ ذرڙن جو ٺهيل هوندو آهي جن کي انٽم ۽ ماليڪيول چئبو آهي.

سوال 53: مادي جي ڪهڙي حالت کي مقرر مقدار ۽ خاص شڪل هوندي آهي؟

جواب : نهرو.

سوال 54: مادي جي ڪهڙي حالت کي مقرر مقدار هوندي آهي پر خاص شڪل نه هوندي آهي؟

جواب : پاڻيٿ.

سوال 55: مادي جي ڪهڙي حالت کي مقرر مقدار ۽ ڪا خاص شڪل نه هوندي آهي؟

جواب : گئس

سوال 56: گائڻ ڇا کي چئجي ٿو؟

جواب : گائڻ هڪ قسم جو زور آهي جيڪو شين کي آساني سان ڇرپر ڪرڻ کان روڪي ٿو.

سوال 57: مايو ڇا کي چئجي ٿو؟

جواب : مادي جي مقدار کي مايو چئجي ٿو.

سوال 58: مايي جو ايڪو ڇا آهي؟

جواب : ڪلوگرام Kg.

سوال 59: وزن ڇا کي چئجي ٿو؟

جواب : زمين جي ڇڪ واري زور کي وزن چئجي ٿو.

سوال 60: وزن جو ايڪو ڇا آهي؟

جواب : نيوٽن (N).

سوال 61: انسان جي بدن جو عام حالت ۾ گرمي پد (ٽيمپريچر) ڪيترو هوندو آهي؟

جواب : 98.6F فيهرنائيٽ.

سوال 62: جسم جي گرمي پد (ٽيمپريچر) ماپڻ واري اوزار کي ڇا چئبو آهي؟

جواب : ٿرماميٽر.

سوال 63: سادين مشينن جا قسم ڪهڙا آهن؟

جواب : ليور، لهواري سطح ۽ ڇپر وغيره.

سوال 64: ليور جا ڪيترا قسم آهن؟

جواب ٽي. 1. پهرئين قسم جو ليور، 2. ٻئي قسم جو ليور ۽ 3. ٽئين قسم جو ليور.

1. پهرئين قسم جي ليور ۾ ٽيڪ يا فلڪرم، زور ۽ وزن جي وچ ۾ رکيل هوندو آهي. مثال: ڪينچي.

2. ٻئي قسم جي ليور ۾ وزن لڳايل زور ۽ فلڪرم جي وچ ۾ رکيل هوندو آهي. مثال: هٿ گاڏي

3. ٽئين قسم جي ليور ۾ لڳايل زور فلڪرم ۽ وزن جي وچ ۾ هوندو آهي. مثال: چمٽو.

سوال 65: روشني پنهنجو سفر ڪيئن ڪندي آهي؟

جواب : سڌي ليڪ ۾.

سوال 66: روشن جسم ڇا کي چئبو آهي؟

جواب : اهي جسم جيڪي پنهنجي روشني پاڻ تيار ڪن انهن کي روشن جسم چئبو آهي. مثال: سج.

سوال 67: غير روشن جسم ڇا کي چئبو آهي؟

جواب : غير روشن جسم اهو هوندو آهي جيڪو پنهنجي روشني پاڻ تيار نه ڪري سگهي. مثال: چنڊ ۽ گرھ.

سوال 68: شفاف جسم ڪهڙا آهن؟

جواب : اهي جسم جيڪي روشني کي پاڻ مان آسانيءَ سان گذرڻ ڏين. مثال: هوا، پاڻي، صاف شيشو.

سوال 69: نيم شفاف جسم ڪهڙا آهن؟

جواب : اهي جسم جيڪي روشنيءَ جي ڪجهه حصي کي پاڻ مان گذرڻ ڏين. مثال: ڌنڌلو شيشو.

سوال 70: غير شفاف جسم ڪهڙا آهن؟

جواب : اهي جسم جيڪي پاڻ مان روشنيءَ کي هرگز گذرڻ نه ڏين. مثال : سرن واري پٽ. ڪاٺ.

سوال 71: پاڇو ڪيئن ٺهي ٿو؟

جواب : جڏهن روشني ڪنهن غير شفاف جسم سان ٽڪرائجي رڪجي وڃي ٿي ته ٻئي پاسي ان جو پاڇو ٺهي پوي ٿو.

سوال 72: سج گرھڻ ڪيئن ٿيندو آهي؟

جواب : جڏهن چنڊ، سج جي سامهون اچي بيهندو آهي ته سج گرھڻ ٿيندو آهي.

سوال 73: چنڊ گرھڻ ڪيئن ٿيندو آهي؟

جواب : جڏهن زمين، سج ۽ چنڊ جي وچ ۾ اچي بيهندي آهي ته چنڊ گرھڻ ٿيندو آهي.

سوال 74: بجليءَ جو سرڪٽ ڇا آهي ۽ ڪيئن ٺهي ٿو؟

جواب : بجليءَ جو سرڪٽ اهو رستو آهي جنهن تان بجليءَ جو ڪرنٽ گذري وڃي ڪو ڪم ڪري سگهي. جيئن بلب کي روشن ڪرڻ وغيره.

سوال 75: انٽم جا بنيادي ذرا ڪهڙا آهن؟

جواب : اليڪٽران، پروٽان ۽ نيوٽران.

سوال 76: اليڪٽران، پروٽان ۽ نيوٽران تي ڪهڙي چارج هوندي آهي؟

جواب : اليڪٽران تي ڪاٿو (-) چارج. پروٽان تي واٽو (+) چارج ۽ نيوٽران تي ڪا به چارج نه هوندي آهي.

- سوال 77: مٽيءَ جا ڪهڙا قسم آهن؟
جواب : وارياسي مٽي، لٽ واري مٽي، چيڪي مٽي ۽ لوم.
- سوال 78: ٻوٽن جي واڌ ويجهه لاءِ ڪهڙي مٽي بهترين هوندي آهي؟
جواب : لوم
- سوال 79: لوم ڇا ڪي چنبو آهي؟
جواب : اها مٽي يا زمين جيڪا چيڪي مٽي، لٽ واريءَ ۽ هيوم جي ملاوٽ سان ٺهيل هجي.
- سوال 80: مٽيءَ جي هڪڙي پريل چمچي ۾ ڪيترا بيڪٽيريا هوندا آهن؟
جواب : هڪ ڪروڙ.
- سوال 81: تحليلي عمل ڇا ڪي چنبو آهي؟
جواب : چٽيل، سڙيل، ڳريل ٻن ۽ مٺل جانورن جا جسم مٽيءَ ۾ موجود باريڪ جيوڙا (بيڪٽيريا ۽ فنجي) کائي چٽ ڪندا آهن. ان عمل کي تحليلي عمل چنبو آهي.
- سوال 82: نظام شمسيءَ ۾ ڪل ڪيترا گرھ آهن؟
جواب: 8 گرھ آهن. 1. عطارد 2. زهره 3. زمين 4. مريخ 5. مشتري 6. زحل 7. يورينس 8. نيپچون.
- سوال 83: سج جو قطر (يعني هڪ پاسي کان ٻئي پاسي تائين مفاصلو) ڪيترو آهي؟
جواب : 1.4 ڪروڙ ڪلوميٽر. جيڪو 109 زمينن کي هڪ ٻئي ڀرسان رکڻ برابر ٿيندو.
- سوال 84: سج اسان کان ڪيترو پري آهي؟
جواب : 150 ملين ڪلوميٽر پري آهي.
- سوال 85: سج جي روشني زمين تائين پهچڻ ۾ ڪيترو وقت لڳي ٿو؟
جواب : 8 منٽ لڳن ٿا.
- سوال 86: سج ۾ اسان جي زمين جيڏيون ڪيتريون زمينون ماپي سگهن ٿيون؟
جواب : 1,300,000. تيرهن لک زمينون ماپي سگهن ٿيون.
- سوال 87: سج جو وزن ڪيترين زمينن جي برابر ٿيندو؟
جواب : 330,000. ٽي لک ٽيهه هزار زمينن جي برابر ٿيندو.
- سوال 88: نظام شمسي ۾ موجود گرھن کي ڪيترن گروپن ۾ ورهايو ويو آهي؟
جواب : ٻن گروپن ۾ ورهايو ويو آهي. 1. زميني يا پٿريلا گرھ 2. گئس وارا ديو نما گرھ.
- سوال 89: پٿريلا گرھ ڪهڙا آهن؟
جواب : زمين، عطارد، زهره ۽ مريخ.
- سوال 90: گئس وارا گرھ ڪهڙا آهن؟
جواب : مشتري، زحل، يورينس ۽ نيپچون.
- سوال 91: نظام شمسيءَ جو ننڍي ۾ ننڍو گرھ ڪهڙو آهي؟
جواب : عطارد (Mercury).
- سوال 92: نظام شمسيءَ جو وڏي ۾ وڏو گرھ ڪهڙو آهي؟
جواب : مشتري (Jupiter).
- سوال 93: سج کي ويجهي مان ويجهو گرھ ڪهڙو آهي؟
جواب : عطارد.
- سوال 94: سج کي پري مان پري گرھ ڪهڙو آهي؟
جواب : نيپچون (Neptune).
- سوال 95: ڪهڙو گرھ گهڻي قدر لوھ يا فولاد جو ٺهيل آهي؟
جواب : عطارد.
- سوال 96: زمين جي پيٽ ڪهڙي گرھ کي چيو ويندو آهي؟
جواب : زهره (Venus) کي.
- سوال 97: نظام شمسي جي ڪهڙن گرھن کي پنهنجا چنڊ نه آهن؟
جواب : عطارد ۽ زهره کي.
- سوال 98: زمين جي چنڊ جو نالو ڇا آهي؟
جواب : لونا (Luna).
- سوال 99: ڳاڙهو گرھ ڪهڙو آهي؟
جواب : مريخ (Mars).
- سوال 100: مريخ تي ڪيترا چنڊ آهن؟
جواب : ٻه آهن. 1. ڊيماس 2. فوباس.
- سوال 101: نظام شمسيءَ جو سڀ کان وڏو ٻرندڙ جبل ” اولمپس مانس “ ڪهڙي گرھ تي آهي؟
جواب : مريخ تي.
- سوال 102: مشتري تي ڪيترا معلوم ڪيل چنڊ آهن ۽ ڪيترا تحقيق هيٺ آهن؟
جواب : 50 معلوم ڪيل چنڊ ۽ 12 تحقيق هيٺ چنڊ آهن.

سوال 103: مُشتري جو سڀ کان وڏو چنڊ ڪهڙو آهي، جيڪو 16 صديءَ ۾ گيليلو سائنسدان ڳولي لڌو؟
جواب : گيني ميڊ.

سوال 104: رُحل (Saturn) تي ڪل معلوم ڪيل چنڊ ۽ تحقيق هيٺ ڪيترا آهن؟
جواب : 53 چنڊ معلوم ڪيل ۽ 9 تحقيق هيٺ آهن.

سوال 105: رُحل جو سڀ کان مشهور چنڊ ڪهڙو آهي جيڪو گيني ميڊ کان پوءِ ٻئي نمبر تي آهي؟
جواب : ٽيٽان. (هي چنڊ عطارد کان به وڏو آهي)

سوال 106: برفاني ديؤ ڪهڙي گرهه کي چيو ويندو آهي؟
جواب : يورينس کي.

سوال 107: يورينس (Uranus) کي ڪيترا چنڊ آهن؟
جواب : 27 چنڊ.

سوال 108: يورينس جو سڀ کان وڏو ۽ مشهور چنڊ ڪهڙو آهي؟
جواب : ٽيٽنيا.

سوال 109: نيپچون کي ڪيترا چنڊ آهن؟
جواب : 13 چنڊ.

سوال 110: ڪِرَندَرُ تارا (Shooting Star) ڇا آهن؟
جواب : ڪِرَندَرُ تارا يا شهاب ثاقب دراصل پٿريلا ۽ ڌاتن جا بچيل سڇيل ذرڙا هوندا آهن جيڪي مختلف رفتار سان سج جي چوڌاري

ڦرندا رهن ٿا.

سوال 111: پُچَرُ تارا ڇا آهن؟

جواب : پُچَرُ تارا يا ڪوميٽس (Comets) تمام ننڍڙا جسم هوندا آهن جيڪي برف، دڙ ۽ پٿريلِي شين جا ٺهيل هوندا آهن. انهن کي گهڻو ڪري منجوس گندا برف گولا به چئبو آهي.

سوال 112: پُچَرُ تاري جي مرڪز جو نالو ڇا آهي؟
جواب : ڪوما (Coma).

ختم شده